

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:	
Egy évre	6 korona — fillér
Félévre	3 " —
Negyedévre	1 " 50 "
Tanítóknak és közműiparosoknak egy évre	4 korona
Egyes szám ára	20 fillér.

Felelős szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.
 A lap kiadója:
 A „PÁZMÁNY SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány sajtó” címére küldendők, (Iskolaköz 3. sz.)
 Hirdetések jutányos árban vételnek fel.
 Nyitlér sora 40 fillér.
 A lap megjelenik minden szerdán.

A hét szenzációja.

Nagy szenzációja volt ennek a hétnek, mely felvillanyozta az egész országot. Minden szívben jóleső örömet keltett, megelégedést fakasztott, utána mindenki egész jó kedvvel fog napi munkájához, mert ime más időkét élünk, más csillagok járnak e haza határai közt, mikor a munka embereit már méltányolni és megbecsülni kezdik.

Ez a szenzáció gróf Apponyi Albert vallás és közoktatási miniszter hatalmas beszéde volt, mely a mult esztendőkor hangzott el a képviselőház falai között. A magyar képviselőház ilyen beszédet talán még kultuszminiszter ajkáról nem hallott. Oly gazdag program, amivel az egész ország meg lehet elégedve. Kétségtelenül meg is van. Ami vallásügyi politikáját illeti, ez abban domborodik ki, hogy a vallási békét egyrészt a kölesönös féltékenység, másrészt az indokolatlan bujtogatás veszélyeitől megóvjá. Nagyon jól tudjuk a multból, hogy mikor fontos alkotmányjogi kérdések voltak szőnyegen, melyekhez a vallásnak semmi köze sem volt,

a forrongó kedélyek harcába, hogy a figyelmet másfelé tereljék, beledobtak egy-egy vallásügyi kérdést. A számítás rendszerint sikerült, mert az izleteskonezon csakhamar összekaptak a perlekedő felek, s míg azon rágódtak, csakugyan sikerült elfeledtetni, hogy mi is volt a per tulajdonképeni alapja.

Apponyi nem pert, nem vizsály akar, hanem a béke olajágával jön, s míg egyrészt a protestánsoknak az állami segélyezés által eleget tesz, másrészt kettévágja azt a gordiusi esemőt, melyet az 1848. XX. törvényezikk körül kötöttek azok, akik kedvüket a kath. egyház vagyonának elkobzásával szeretnék kielégíteni. Nyilván kimondja, hogy annak a törvényeziknek ilyen tendenciája nincs. Sőt tovább megy, midőn elismeri, hogy a katolikusoknak, épen úgy mint már önálló vallás felekezeteknek kompetens az a joguk, hogy az önkormányzat keretében saját vagyonuk felett rendelkezessenek. Barátja a kath. autonómiának, melynek létrejövetelét sürgetni és előmozdítani fogja. Minthogy kath. részről ennek megoldása a legégetőbb, s már nem évek, de évtizedek óta hangosan követeli a közvélemény, kétségtelen dolog, hogy Apponyi eitalálta a helyes utat a katolikusok szívéhez, s olyan hurokat pengetett, melyek őket nemcsak megnyugtadják, de a legnagyobb öröme hangolják.

Beszéde másik részében a nemzeti kultúra előmozdításának áldozik és pedig nemcsak szóval, hanem ami a szavaknak nyomatékot szerez: tettekkel is. A nemzeti kultúrának napszamosait, a néptanítókat kívánja jobb anyagi viszonyok közzé helyezni, hogy gondtalanabban felelhessenek meg annak a hivatásnak, melyet a nemzeti művelődés történetében be kell tölteniök. Előttünk úgy tűnik fel, hogy mértéke igazságos. Megkeresi az összekötő kapcsot a tanítók és az állam többi alkalmazottai között. Azt akarja, hogy ők is olyan jávadalmazásban részesüljenek, mint hasonló kvalifikációval bíró munkásai az államnak. Ennél többet aligha kívánhatnak magok az érdekelte felek és hiszszük, ha teljesedésbe megy meg is lesznek elégedve. Már pedig, hogy teljesedésbe

megy, semmi kétség benne, mert a miniszter határozottan kijelentette, hogy januárban, de legkésőbb februárban a képviselőház elé terjeszti az erre vonatkozó törvényjavaslatot.

Itt azonban mégis van egy kis bökkenő. A néptanítók között ugyan is nagy számmal vannak olyanok, kik nemcsak tanítói oklevéllel, de magasabb, pl. polgári iskolai képesítéssel bírnak. Ezek minden esetben nehézményezni fogják a hasonló rangsorba leendő beosztást. Már pedig a miniszter ő róluk nem nyilatkozott. Valószínűleg kikerülte figyelmét, de a jogos felszólalásnak kétségtelenül engedni fog, ha már a kvalifikációt vette és igen helyesen, alapul.

Egy kiselégedetlenségre lesz ok a felekezeti tanítók részéről, mert noha nem nagy mértékben, de köztök és az államiak közt a miniszter mégis distincziót tesz. Itt két felfogás áll egymással szemben. A miniszter felfogása, melynek beszédében kifejezést is adott az, hogy az állam nem teheti, hogy a maga eszközeivel azokat, kik nem az ő alkalmazottai, teljesen ugyanabba a helyzetbe juttassa mint az állami tanítókat. Ezzel szemben tény az, hogy a felekezeti tanítók, noha nem is alkalmazottai az államnak, végeredményében mégis az állami, illetve a nemzeti kultúrának hozzák meg nyanyaszt az áldozatot, sőt sok helyen nehezebb viszonyokkal kell megküzdenniök mint az állami tanítóknak. Az is tény, hogy a felekezeti tanítók fizetéséhez az állam teljes egészében nem járul, hanem csak azt a hiányt egészíti ki, amire az iskolafentartók nem képesek és ott, ahol nem képesek. Épen azért le kellene dönteni azt a válaszfalat, melyet a miniszter az állami és a felekezeti tanítók között felállít, amely végeredményében (30 év után) ugyan mindössze csak négyszáz korona, de mégis válaszfal marad és nagyon alkalmas felbreszteni a felekezeti tanítóknak azt a feltevést, hogy egyéniségüket és munkájukat kevesebbre értékelik. Ez még nem törvény, sőt nemis törvényjavaslat, csak a miniszter kijelentése, de a javaslat kétségtelenül ebben a szemlemben lesz megalkotva, ha csak a jobban informálódó miniszter figyelmét fel nem

Halottas ház.

Irta: Ujlaky Károly.

Lábujjhegyen jönnek-mennek...
 Csak suttogva beszélgetnek.
 Egyik-másik lelke-törve
 Ráráborul a tetemre,
 Mintha minden kinese lenne.

A ravatalt állogatják,
 A gyertyákat gyujtogatják...
 Kiterítik a halottat,
 Mellette bucsut dadoknak
 Itt-ott sajjón felzokognak...

Gyász borítja be a házat.
 Készülget a gyászruházat.
 Látogatók jönnek-mennek,
 Koszorukat helyezgetnek,
 Vigaszt szólnak a szíveknek.

Meg-megesillan köny a szembe,
 Sóhaj sóhajt vált a csendbe...
 Itt-ott kitör a rettegés
 Gyöngé nőknak ajkáról... és —
 Következik a temetés...

Gyázzsal jönnek össze hivek...
 Szakadoznak gyöngé szívek...
 Kikisérlik emlegetve...
 Nyugtát teste már meglelte,
 Haj, de mit csinál a lelke!?

keltik részint magok az érdekeltek részint az iskolák fentartói.

De mindezekről eltekintve Ap-ponyi javaslata egy olyan nagy — ugrásnak minősíthető lépés a haladás terén, mely előtt méltán lehet kalapot emelni. Meg is érdemli.

Városi közgyűlés.

December havi közgyűlését e hó 18-án délután tartotta városunk törvényhatósági bizottsága Falussy Árpád dr. főispán elnöklétével, — nagy és általános érdeklődés mellett.

A helyettes polgármester havi jelentésében kegyeletes szavakkal emlékezett meg Papp Géza elhunyt polgármesterünkről. — Majd jelentette, hogy a belügyminiszter a Szatmár-mátészalkai vasut költségeinek fedezésére szolgáló pótdadó kivetését Szatmár-vármegyének engedélyezte. E nagyhorderejű, kulturális és gazdasági téren városunkra és megyénkire nézve igen fontos kérdés megoldása általános meglepedést keltett. — Kelemen Samu dr. hozzászólása után a közgyűlés a jelentést elfogadta, és utasította a tanácsot, hogy a megüresedett polgármesteri szék betöltése ügyében tegye meg az előkészületeket.

Kelemen Samu dr. indítványozta, hogy a kereskedelmiügyi minisztérium programjának előterjesztése alkalmából városunk törvényhatósága üdvözlő iratot terjesszen föl Kossuth Ferencz keresk. miniszterhez és Sztéryni József államtitkárhoz. A szép szavakkal megindokolt hazafias indítvány egyhangulag elfogadtatott.

Ezután a különböző bizottságok betöltése következett. A közigazgatási bizottságba beválasztottak: Korányi János, Fejes István dr., Uray Gáspár, Kelemen Samu dr., Jákó Sándor, Csomay Imre. Az igazoló választmány tagjai lettek: Uray Gáspár, Csomay Imre, Uebelein Károly, Domján János dr. Teutelbaum Hermann. A többi bizottságokra nézve a tanács javaslatát egyhangulag elfogadta a közgyűlés.

A legnagyobb érdeklődés a színügyi bizottság jelentése iránt nyilatkozott meg. A színügyi bizottság ugyanis a törvényhatóság múlt évi szabályrendelete értelmében a városi színházat bérbé adta Krémer Sándornak és az erre vonatkozó szerződést a közgyűlésnek beterjesztette jóváhagyás végett. A javaslat ellen Fejes István dr. és Kelemen Samu dr. szólottak. Az elnöklő főispán felvilágosításai után névszerinti szavazás döntötte el a kérdést, amelynek eredménye szerint 49 szavazattal 33 ellen a színügyi bizottság által megkötött szerződés jóváhagyatott. Együttal elfogadta a közgyűlés Kelemen Samu dr. azon indítványát, hogy a színügyi bizottság szervezeti szabályzata oly értelemben módosíttassék, hogy a közgyűlés hatásköre a színház kiadása tárgyában határozottabban legyen körvonalozva.

Elismerés egy néptanítónak.

Egy emberöltőt eltölteni a tanítói rögös pályán — különböző nézetű és felfogású egyénekkal egy közös cél elérésére példátlan egyetértésben működni —, a kötelességteljesítésben határt nem ismerő buzgóság és lelkiismeretesség — oly tulajdonok, melyekkel Isten kedveltjeit, szeretteit áldja meg.

A szatmári püspöki róm. kath. fiúiskola tanítótestületének 2 évtizeden keresztül buzgó, lelkiismeretes tagja — Szatmár-Németi szab. kir. város társadalmi életének egy fontos tényezője — Méder Mihály — tekintettel megrongált egészségi állapotára, nyugalomba vonult.

Ismertük mindnyájan, mint az ifjuságnak igazi nevelő atyját. Ismertük őt, a tanítóknak igaz barátját, az önzetlen kollegát, kihez sem az irigység, sem a nagyravagyás nem férközhetett. Ismertük őt, ha néha lankadni láttuk erejét a munkában, — mely alatt a veríték gyöngyözött arcáról tanítványainak és családjának boldogságáért, eszünkbe jutott, hogy nem nap volt ő, mely ragyog és az egész világot melegíti föl, hanem inkább egy bányász szerény mécséhez óhajtott hasonlónak lenni. Ismertük őt, jól ismerve, meggyőződöttünk, hogy nem a hegy tetején diszelgő pálmának képzelte magát, mely viharral és menykövekkel megbirkózni kész, hanem a völgyek szolid bokrával rokonszenvezett lelke, melynek árnyékában a kis dalos madarak fészke, és családjá nyugszik. Érdemei nem maradtak elrejtve, tulszárnyalták a város határait, amit bizonyít a következő miniszteri nyilatkozat:

Igentisztelt tanító ur!

A vallás és közoktatásügyi miniszter ur Ónagyméltósága önt 55167/906 szám alatti magas rendeletével 1906. évi október hó 1-étől évi 1240 korona rendes nyugdíjjal nyugdíjazván, ez alkalomból önnek előterjesztésemre a népnevelés terén eltöltött hosszúságú és buzgó szolgálatáért elismerését nyilvánítani s engem ennek tolmácsolásával megbizni méltóztatott.

Midőn e legilletékesebb helyről jött kitüntető elismerést tudomására hozom, egyben szívből kívánom, hogy a megérdemelt nyugalmat sokáig, jó egészségben és zavartalan boldogságban élvezhesse.

Szatmár-Németi, 1906. szeptember hó 20. napján.

Bodnár György
kir. tanfelügyelő,

Egyházmegyénk fenkölt lelkü főpásztora dr. Boromíza Tibor püspök ur Ő méltósága értesülést szerezvén érdemes kartársunk kiválóságáról, hozzá a következő iratot intézte:

Tekintetes Méder Mihály nyug. tanító urnak

Szatmár-Németi.

Őszinte sajnálatomat fejezem ki a fölött, hogy Tekintetes Uraságod a tanítói pályáról, amelynek oly lelkes odaadással szentelte életét, megrendült egészségére való tekintettel lelépni kénytelen.

Együttal a Tekintetes Uraságod felől nyert hivatalos értesüléseim folytán indítva érzem magamat, hogy a tanítói pályán, különösen a szatmárnémeti róm. kath. fiú-népiskolánál való alkalmaztatása ideje alatt a kath. népnevelés szent ügyének érdekében valóban átértett hivatással kifejtett hasznos működése fölött főpásztori elismerésemet nyilvánítsam.

Mostani súlyos betegségéből a felgyógyulás kegyelmét kérve Istentől, szeretettel adom Tekintetes Uraságodra püspök-atyái áldásomat.

Szatmár-Németi, 1906. november 30-án.

Tibor s. k.
püspök.

Bánatos kartársai, kik kiválóan kedves és szerény egyéniségét ezentul nélkülözni kénytelenek, egyik tanácskozmányukon érzékeny bucsut véve tőle, érdemeit jegyzőkönyvben örökítették meg.

Őszinte szívvel kívánjuk, hogy jól megérdemelt nyugalomát kedves családjá körében egészségben, erőben sokáig élvezze.

H I R E K.

Az amerikai gör. kath. püspökség.

A „Görög Katholikus Hírlap“ írja a következőket: Abból az alkalomból, hogy Firczak Gyula és dr. Vályi János püspökök Rómában jártak, a napisajtó is foglalkozott az amerikai görög katolikus püspökséggel s annak ügyét mint ezidőszert kivihetlent állította oda olvasóközönsége elé. Olvasóközönségünk megnyugtató végett kötelezetteknek érezzük magunkat a püspökség valódi állásának közlésére. A legilletékesebb forrásból kapott értesülésünk szerint amerikai püspökségünk életbeléptetése korántsem kivihetetlen. A szentszék komolyan akarja azt megvalósítani és a megvalósítás nem hosszú idő kérdése. A Szentszék akarata szerint is Amerikában teljes jurisdikcióval, in patribus infidelium fölszentelt püspökünk lesz, a kinek joga lesz hitközségeket alapítani, iskolákat szervezni, lelkészeket szervezni, lelkészeket fölszentelni és kinevezni. Egyelőre nem lesz, földrajzi határokkal megjelölt egyházmegyéje, hanem hatósága az összes amerikai görög katolikusokra terjed ki. Személyben megállapodás nem történt.

Gyász a Károlyi családban. Özvegy gróf Károlyi Sándorné, szül. Kornis Clarisse grófnő f. hó 10-én Abbáziában elhunyt. A jó-tékonyságáról ismert grófnőt 14-én helyezték

A ki igazán finom, kényelmes, elegáns és tartós honi gyártmányu lábbelit akar vásárolni, az bizalommal fordulhat

Kívánatra mérték után bármilyen kivitelű ozipők és csizmák is készülnek.

Vuja János

-hoz, SZATMÁR, Deák-tér, (Keresztes András-főle ház akí dusan felszerelt **cipő-raktárában** csakis **valódi finom bőrből**, a már is világhírű hazai gyárakban **cipőket és csizmákat nagyon is versenyképes árak mellett** hozza forgalomba és üzletéből **minden olcsóbb rendű készítményt a szokásos bőr és talp utánzatokat teljesen kiküszöbölte**, és a kinek áru **csinosság dolgában is párját ritkítja**k

Joó László

óra- és ékszer-üzletét

folyó évi május hó 1-én a Gilyen József ur házába, a Szlávik Zsigmond ur üzlete mellé

helyeztem át.

örök nyugalomra a főtí családi sírboltba. Temetésén a nagyszámu és előkelő rokonságon kívül ott voltak a Károlyi uradalomnak összes tisztjei. A földmivelésügyi miniszter és szá mos főrangú család.

Uj táblabíró. A király *Vekerdy* Pál beregszászi kir. törvényszéki bírót a kassai kir. ítélőtáblához nevezte ki bírónak.

Előléptetett pénzügyigazgató. Ő fel-sége a király *Vicenty* Pál pénzügyi tanácsos, alsókubini pénzügyigazgatót a királyi tanácsosi cím díjmentes adományozása mellett jelenlegi állomáshelyén hatodik fizetési osztályu pénzügyigazgatónak nevezte ki. *Vicenty* éveken keresztül működött vármegyénkben előbb mint adófelügyelő, majd a pénzügyigazgatóságok szervezésével helyettes pénzügyigazgató lett. Daczára annak, hogy a fináncz nem nagy népszerűségnek szokott örvedeni, őt szerették, mert a felekkel szemben loyális és igazságos volt. A mi megyénkbel lett előléptetve az alsókubini pénzügyigazgatóság főnökének.

Egyesületi elnök. A nagykárolyi Kölcsey-Egyesület nevében *Debreczeny* István polgármester vezetése alatt egy küldöttség kérte fel dr. *Falussy* Árpád főispánt az elnöki tiszt elvállalására. A főispán készséggel tett eleget a kérelemnek, kijelentvén, hogy az egyesület felvirágoztatására minden erőből törekedni fog.

Unger Lajos. A jólelkü, széplelkü *Lajos bácsi* nincs többé közöttünk. Hosszas betegeskedés után tegnap délután 1 órakor elköltözött az élők sorából. Őszinte részvétellel osztozik egyházmegyénk e gyászában nemcsak egy város nagy közönsége, de a legtávolabbi vidék, ahol csak ismerték. Mindenki szerette, mindenki nagyrabecsülte őt, hiszen olyan áldott, aranyos lelkülete volt, amely azonnal megnyert, lekötölezett. Teendőiben lelkiismeretessége és pontossága mintaszerű volt. Aggódo tekintettel kísértük mindannyian súlyos betegségét, tudva, hogy alig lehet belőle felgyógyulás. Már több mint egy éve, hogy erősen megtámadta asztmatikus baja, de ismét csak fellábbadozott. Végre mintegy 6 héttel ezelőtt ágyba került, melyből nem is kelt fel többé. Lelkiüdvéért holnap reggel 7 órakor a székesegyházban gyászmise lesz. Temetése holnap délután 1/23 órakor lesz. *Unger Lajos* 1839. augusztus 10-én született, 1862. augusztus hó 22-én szentelték áldozópappá, ekkor káplánnak küldötték Nagymajtényba, majd Beregszászba és Fehérgyarmatra. 1865-ben Szatmárra került, alterista és tiszviselő lett az egyházmegyei hivatalban, 1867-ben elemi iskolai hitoktató, 1870-ben lelkész Kiszráton. Ő azonban visszavágyott a központba, mit 1874-ben sikerült elérnie, midőn képzőintézeti tanárnak és hitoktatónak nevezték ki. 1878-ban karkáplán és tiszviselő lett az alapítványi pénztárban, 1887-ben pénztáros, 1893-ban szentszéki tanácsos lett. A központi papság a szomorú gyászestéről halotti jelentést bocsátott ki, melynek szövegeköv. szól: A szatmári központi papság mélyen megszorodott lelkének igaz

fájdalmával tudatja, hogy mindenkitől szeretett kartársa, főtisztelendő Unger Lajos alapítványi hivatali pénztáros, szentszéki ülnök életének 68., áldozópapságának 45. évében, két esztendőn át példás türelemmel és folytonos munkában viselt sorvasztó betegség és az Anyaszentegyház szentségeinek felvétele után folyó hó 18-án déli 1 órakor nemes lelkét visszaadta Teremtőjének. Erat vir probus et rectus, sui immemor, fratrum amator, pauperum pater, iucundo serviens corde Deo et hominibus, cuius memoriam vix delebit dies, venerabuntur omnes. A megboldogultnak temetése a Hunyadi-utca 7. számú háztól folyó hó 20-án délután 1/2 3 órakor lesz. Szatmár-Németi, 1906. december 18. Requiescat in pace sancta!

Uj igazgató. *Borsos* Benő elhalálózása folytán az ev. ref. főgimnáziumnál üresedésbe jött az igazgatói állás. A tanári kar *Bakcsy* Gergely tanár mellett nyilatkozott, ki *Borsos* hosszú betegeskedésének ideje alatt őt az igazgatói teendőkből helyettesítette. A tanári kar javaslatára az igazgató tanács *Bakcsy* Gergelyt megválasztotta a főgimnázium igazgatójának.

Polgármester és főügyészjelöltek. A polgármesteri szék betöltése ügyében erős mozgolódás folyik a bizottsági tagok körében. Az egyes pártok aláírásokat gyűjtenek, hogy jelöltjeik győzelmét biztosítsák. Mult számunkban már említettük, hogy dr. *Vajay* Károly főügyész és dr. *Fejes* István ügyvéd érdekében értekezletek is tartottak. Ujabban *Körösmey* Antal főjegyzőt és *Bartha* Kálmán tanácsost is hangoztatják. A tisztí ügyészi állásra is megindultak a jelölések. Szóban forog dr. *Schönplug* Jenő, dr. *Antal* Sándor, dr. *Domján* János és dr. *Verécsy* Ernő neve.

Jeney Lajos halála. Borosjenői *Jeney* Lajos udvari tanácsos, az Első Magyar Általános Biztosító Társaság vezérigazgató-helyettese e hó 13-án délelőtt 11 órakor 54 éves korában meghalt. A kiváló férfi, akit értékes közgazdasági tevékenysége révén kétszer is ért királyi kitüntetés, java férfikorában hunyt el, amikor még becses szolgálatokat tehetett volna a magyar biztosítási intézménynek. *Jeney* életének javarészét a társaság szolgálatában töltötte. A „Pannonia” viszontbiztosító intézetnél viselt titkári állásából juttatta őt az „Első magyar” központi osztályának a vezetésére *Ormódy* Vilmos vezérigazgató, aki legelőbb ismerte fel benne a biztosítási szakmára való kitünő rátermettségét; nem tartott hosszú ideig, hogy *Jeney* igazgatója, majd pedig helyettes vezérigazgatója lett az ország első biztosító-intézetének. A hazai biztosítási ügyön sokat lendített az ő szakképzettsége. Jól ismerték a külföldön is, ahol biztosítási konferenciákon nem egyszer volt alkalma szerepelni. *Jeney* halálát feleségén és egyetlen fián kívül nemesak az Első Magyar Biztosító-Társaság, hanem a Magyar-Francia, Bécsi Biztosító, Nemzeti Baleset-Biztosító-Társaság és más egyéb pénzintézetek is gyászolják, amelyek vezetésében tevékeny részt vett. *Jeneyt* vasárnap délután 2 órakor temették a

Vigadó-téri palotából. Az intézet igazgató-ságához a mai délelőtt folyamán százával érkeztek részvétiratok.

Egy földink katasztrófája. Egy szép képzettségű földinknek, dr. *Schönherr* Gyula muzeumi őrnök szerencsétlen sorsáról adtak hírt a minap a fővárosi lapok. A jeles archeologust és történészt talán örökre elvesztette a magyar tudomány. Néhány nappal ezelőtt azt vették észre, hogy nincs rendjén elmebeli állapota. Beszédei is zavarosak voltak, de kétségtelenné tette a bajt a vallás és közoktatási miniszterhez írt levele, melyben affelett panaszkodik, hogy miért nem őt proponálta hercegprimásnak. Barátai nagy részvétellel szemlélték a jeles tehetség elhomályosását, s elhatározták, hogy sanatóriumba szállítják. A mód igen ügyesen volt kieszelve és egész simán folyt le. Egyik barátja azt jelentette neki, hogy egy nagy műbeccsel bíró képet akar megvásárolni, előbb azonban az ő szakvéleményére volna szüksége, azért kéri, hogy jöjjön vele s tekintse meg. *Schönherr* azonnal kész volt eleget tenni a kérelemnek, barátjával együtt a már rájuk várakozó bérkocsiba ült, mely egyenesen a Schwatzer-féle sanatoriumban állott meg, ahol *Schönherr* azonnal gondozás alá vették. *Schönherr* Gyula nagybányai születésű, fia néhai *Schönherr* Antal nagybányai volt rendőrkapitánynak. A gimnázium két felső osztályát a szatmári kir. kath. főgimnáziumban végezte mint papnövendék. Később azonban kilépett és a tanári pályát választotta. Alig végezte tanulmányait, csakhamar országos hírnévre tett szert jeles képzettségével és tudományos működésével. Városunkban azóta is többször megfordult mint az Orsz. Múzeum kiküldöttje és itt széleskörű ismeret-sége van.

Szolgabíróválasztás. Borsodmegyének a minap tartott közgyűlésén alsódraskóczy *Morvay* László egyhangulag szolgabírónak választott meg. *Morvay* városunkban széles körben ismeretes, jegyese *Bakó* Gizikének, *Bakó* Lajos ügyvéd leányának.

Igazgatói kinevezés. *Vaszary* Kolos biboros-hercegprimás *Ember* Károly lovag, tanítónőképzőintézeti tanárt a budapesti angolkisasszonyok nevelő intézetében levő elemi iskolai tanítónőképzőintézethez igazgató-tanárnak nevezte ki. *Ember* hajdan egyházmegyénk tanítója volt, itt kezdte pályáját, melyen idők folyamán törhetlen szorgalmával ily szép előhaladást tett. Alig egy évtizede lehet, hogy mint nagybányai tanítót a hercegprimás Budapestre tanárnak nevezte ki, ugyanebben az időben az Orsz. Kath. Tanügyi Tanács világi elnöke lett. Nálunk is igen szép működést fejtett ki a tanítóegyesületben, mely érdemeit jutalmazni óhajtván, disztagjának választotta meg.

Szerkesztőváltozás. *Hantz* Jenő dr., ki a Szamos laptársunknak 10 éven át volt szerkesztője, lemondott ezen állásáról és január 1-vel megváltik a szerkesztőségétől. *Hantz*nak iránya társadalmi téren a béke és egyetértés jelében mozgott, nyugodt, komoly megfonto-

PÁSKUJ IMRE az olcsó karácsonyi vásár

.. HAZAI IPAR CSARNOKÁBAN ..

megkezdődött.

lással haladt ezen az uton, kerülte a léhaságokat, a nagyhangú kapaszkodást, amivel pedig napjainkban a zsurnalisztika torkig tömve van. Nem a revolver munkának, hanem a tisztességes, komoly szellemnek képviselője volt. Politikailag a szabadelvűpárt hívének vallotta magát.

Hymen. Szabó Géza szatmári kereskedő a múlt vasárnap esküdtött örök hűséget Szinéváralján Gerber Ödön gyógyszerész leányának, Emma kisasszonynak. — Rác Lajos körösfői ref. segédlelkész jegyet váltott Biki Ferenc tekeházai ref. lelkész leányával, Iduskával. — Sipos Bertalan csányi földkirtokos f. hó 16-án tartotta esküvőjét Felsőbányán dr. Szokol Pál m. kir. bányatanácsos és néhai neje Loydl Amália leányával Margittal. — Ilykócs Endre dr., ökörmezői kir. aljárásbíró jegyet váltott Hrabár Leontin dubrókai gör. kath. lelkész leányával Helenkával. — Hegedüs Ágoston muukácssegyházmegyei pályavégzett papnövendék jegyet váltott Basinszky Mihály nagyluceskai gör. kath. esperes-lelkész leányával, Irmával. — Schwarcz Lajos fernezei magy. kir. kohómérnök jegyet váltott Láposbányán Kende Dániel leányával, Erzsikével. — Vaskapusi Sipos Dezső kataszteri segédmérnök jegyet váltott városunkban Császy Erzsike kisasszonnyal.

Nagybánya akciója. Nagybánya szab. kir. város régebben önálló törvényhatósági joggal bírt, melytől azonban 1876-ban megfosztott. A városban erős akció indult meg, hogy e jogot visszaszerezzék. A képviselőtestület egy memorandumot készített, melyet küldöttség vitt fel a múlt esütörtökön a kormányhoz. A küldöttség először a miniszterelnöknél tisztegett dr. Földes Béla, a kerület országgyűlési képviselője vezetése alatt, arra kérve a miniszterelnököt, hogy Nagybánya sz. kir. rendezett tanácsú városnak régi törvényhatósági jogát adják vissza. Wekerle Sándor dr. miniszterelnök a küldöttséget szívesen fogadta és válaszában kifejtette, hogy amennyiben a város anyagi helyzete azt megengedi, kérelmeknek támogatója lesz. A küldöttség a miniszterelnök választát éljenzéssel vette tudomásul. A küldöttség innen Justh Gyulához, a képviselőház elnökéhez, majd Andrassy Gyula gróf belügyminiszterhez ment, hol szintén előadták kérelmüket. Ugy a képviselőház elnöke, mint a belügyminiszter megígérték, hogy kérelmüket tőlük telhetőleg támogatni fogják.

Az irgalmas nővérek gyásza. Kont-raszi Thomasella fogadalmas néne, a paulai szent Vinczéről nevezett irgalmas nővérek helybeli anyaházának tagja, ki a lelenezházban mint egyik buzgó és lelkiismeretes gondozó nővér volt alkalmazva, e hó 16-án reggeli 4 órakor, életének 37-ik, szent fogadalmának 8-ik évében elhalt. Földi részeit e hó 17-én délután 1/23 órakor helyezték örök nyugalomra.

Áthelyezett főispáni titkár. Kiss Dezső dr., volt ugoesamegyei főispáni titkár Bács-Bodrog vármegye és Zombor szab. kir. város főispánja mellé nevezték ki titkárnak.

Az erdődiek küldöttsége. Erdőd és vidékének egy 80 tagu küldöttsége tisztegett e hó 14-én vármegyénk főispánjánál Eölvös

Róbert főszolgabíró, Láng Ferenc esperes plébános, Rábay Dezső uradalmi intéző vezetése alatt, kiknek emlékiratot nyújtottak át, melyben kérelmeik orvoslását, különösen a végkép elhanyagolt utúgy jobb karba helyezését kérték. Az alispán előtt Eölvös Róbert, a főispán előtt Láng Ferenc esperes tolmácsolták Erdőd és vidéke kérelmét, találó szavakkal eselélvén azon tarthatatlan állapotokat, melyek az utmizériák folytán súlyosan nehezülnek a lakosságra. Ugy a főispán mint az alispán igen szívesen fogadták a küldöttséget s megígérték, hogy ügyöket támogatni fogják.

Gyászhir. Schifbeck József okleveles gazdász életének 38-ik évében rövid szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után e hó 15-én hajnali 2 órakor Nagykárolyban elhalt. Hült tetemeit e hó 16-án délután 1/24 órakor helyezték a nagykárolyi sírkertben örök nyugalomra. — Egrý Lajosné, szül. Lator Berta e hó 13-án esteli 8 órakor életének 52-ik évében hosszas szenvedés után Nagyszőllyson elhalt. Földi részeit e hó 15-én délután 2 órakor helyezték nagy részvétel mellett örök nyugalomra.

Stoll alapítvány. Nagybányán gyűjtést indítottak Stoll Gébor kir. közjegyző elhunyt alkalmából, hogy a közügyek terén tevékeny férfiú emlékét alapítvánnyal örökítsék meg. Minthogy az elhunyt az állami polg. leányiskolának előbb gondnoka, majd gondnoksági elnöke volt, az alapítvány ez intézet tanulóinak segélyezésére vagy jutalmazására fog fordíthatni.

Megyebizottsági tagok. Az ubrezi (Ung m.) kerületben Csudáky Miklós lemondása folytán megüresedett megyebizottsági tagságra Tóhy Béla ubrezi körjegyző választott meg. Régi tagok maradtak Fialkovszky József, Rónay Árpád és Juhász Nándor.

Tanítóválasztás. Vinnán az üreseedésbe jött róm. kath. kántortanítói állásra Sztaskó Győző választott meg. A választást a püspök ur Ó méltósága megerősítette.

Pénzügyi gyakornokok. A pénzügyminiszter Zsunk János nagyváradi lakost a nagykárolyi, Ducker Károly dr. budapesti lakost a máramarosszigeti kir. pénzügyigazgatóságához, mindkettőt ideiglenes minőségben pénzügyi fogalmazó gyakornokoknak nevezte ki.

Ügyészi megbízott. Az igazságügyminiszter Homola Arthur nagybányai járásbírói joggyakornokot a nagybányai kir. járásbíró mellett alkalmazott ügyészi megbízottnak állandó helyetteséül rendelte ki.

Tanítók értekezlete. A nagykárolyi r. k. esperesi kerület tanítói kara f. hó 14-én Nagykárolyban az elemi népiskola tanástermében értekezletet tartott. Tárgy: a tanítók fizetésrendezése. Igazán dieséretre méltó, hogy e fontos kérdés tárgyalásakor a ker. összes tanító megjelentek. Nyugodt megfontolás és többek hozzászólása után elhatározta az értekezlet, hogy anyagi helyzetük megjavítása érdekében a kerület népszerű képviselője utján a képviselőházhoz memorandumot nyújt be, ugyszintén a vármegyei törvényhatósági bizottsághoz. Továbbá egyhangulag kimondták, hogy amint a múlt-

ban, ugy a jelenben és jövőben is az egyház és a haza közös érdekeit fogják szolgálni s e kötelességeiket pontosan teljesíteni. — Az értekezlet a ker. szeretett képviselőjét, gr. Károlyi Istvánt meleghangú távirattal üdvözölte.

Az ungvári katolikus kör téli felolvasó estéi kezdeteket veszik. Az első estélyt f. hó 27-én, karácsony harmad napján tartja meg a főgimnázium tornacsarnokában délután 5 órakor.

Adótisztek változása. A pénzügyminiszter Lupis Gyula nagykárolyi adótisztet saját kérelmére az ungvári kir. adóhivatalhoz helyezte át, Pap Sándor nagyenyedi adóhivatali gyakornokot a nagykárolyi, Bede Ferenc szászrégeni adóhivatali gyakornokot a nagysomkúti kir. adóhivatalhoz adótisztnek nevezte ki.

Nagybánya pecsétje. Ó felsége megengedte, hogy Nagybánya város az általa bemutatott Nagy Lajos korabeli ezimeres pecsétet használhassa.

Karácsonyi pásztorjáték. A kath. Legényegylet f. hó 26. karácsony másodnapján este 6 órakor a Cecil-egylet nagytermében karácsonyi pásztorjátékot ad elő. Szívesen látja erre az érdeklő közönséget.

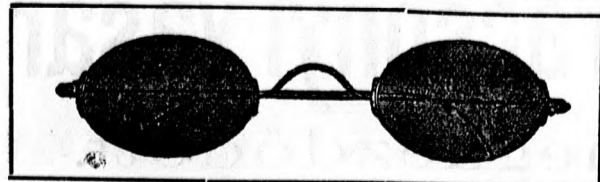
Köszönet. A nőegylet elnöksége hálás köszönetet mond Dr. Boromisza Tibor püspök Ó méltóságának 200 korona kegyes adományért.

Vasutátvétel. A Szatmár-erdődi helyi érdekű vasut állami kezelésbe fog átmenni. Az átvétel december 31-én éjjeli 12 órakor történik meg.

Nyertes pályamű. Az erdődi ker. tanítói köre által, — az önművelődés és a munkálkodási hajlam fejlesztése céljából, — 1906. márc. 15.-re kitűzött pályatételre: „miképen nevelhetjük gyermekeinket, munkásságra, rend és tisztaságszeretetre?“ egy pályamű érkezett be. A nov. 30-ikán beérkezett bíráló bizottsági jelelentes a művet a díjra (30 koronára) érdemesnek találta és azt szerzőjének — LángPál nagy-majtényi róm. kath. kántor-tanítónak meg is küldte!

Félévi vizsgálatok. A papnevelő intézet ben a félévi vizsgálatok a következő sorrendben fognak megtartatni: január 7-én vizsgálat az egyházi jogtanból, január 8-án vizsgálat az alapvető hittanból, január 15-én a lelkipásztorkodástánból, január 16-án a szentírás tanulmányokból, január 23-án a neveléstanból, január 24-én a bölelelemből. A II. félév január 28-án veszi kezdetét.

Megyei közgyűlés. Vármegyénk törvényhatósági bizottsága e hó 28-án rendkívüli közgyűlést tart, melynek folyamán leplezik le gróf Baththyány Lajosnak a közgyűlési terem számára megfestett arcképét. A leplező beszédet Laby Géza orsz. képviselő fogja tartani. Ugyanez a közgyűlés hoz határozatot a Szatmár-mátészalkai vasútra megszavazott 200,000 koronának pótdadójában leendő kivetése tárgyában. Minthogy az illetékes három miniszter a határozathoz hozzájárult és az a vármegyéhez már le is érkezett, nincs semmi akadály, hogy a pótdadó kivethető legyen.

Szemüveg és óra javítások jutányos árban készíttetnek. 251

Szemüvegek, Zvickerek, látszerészeti cikkek ugyszintén arany, ezüst, nickel zsebórák, valamint mindentéle inga, ébresztő és fali órák kaphatók

FEISZTHUBER JÁNOS órásnál Szatmár Deák-tér 26. sz.

Plébánia-palota.

A műgyalogjárók sikankói. Nálunk csak nem tud kimenni a divatból az a rossz szokás, hogy a gyermekek és az inasok téli időkben a műgyalogjárókat valóságos sportterritóriumnak használják fel, s olyan sikankókat és jégpályákat preparálnak, hogy a járókelőnek csak úgy borsózik a háta, mikor egy ilyen jól kiesiszurált területen keresztül kell törtétnie. Nappal még csak ki tudja kerülni az ember ezeket a nyaktörő helyeket, de az esteli gyenge világítás mellett ugyyszólván lehetetlen. Ha meg egy kis hó esik rájuk, akkor pláne tájékozni se tudja magát, se este, se nappal. Soha se lehet biztos senki, melyik pillanatban vágódik hanyatt és tőri össze a koponyáját. Ezeket a sportkedvelőket meg kellene egy kicsit regulálni. Igen alkalmasan tehetnék otthon a szülők és mesterek, az iskolákban a tanítók, az utczán minden járókelő, első sorban pedig a csendőrség. Régi időkben szokásban volt a mi rendőrségünknel, hogy a nádpáleza soha se hiányzott a rendőr kezéből. Ilyen esetekben ennek az eszköznek jó tulajdonait igen alkalmasan ki lehetne próbálni és kétségtelen, hogy néhány elporolás után eltűnnének az annyira veszedelmes sikankók a gyalogjárókról. Azt talán mondanunk sem kell, hogy a műgyalogjárók takarítására felügyelni a csendőrség hatáskörébe tartozik. Sok helyen ez is fogyatékos. Nagyon sikos időkben pedig a háztulajdonosok kötelesek járdáikat hamuval vagy fűreszporral behinteni.

Búcsubál. A besorozott kereskedő és iparos ifjak e hó 30-án a Vigadóban búcsubált rendeznek. Az effajta multságok már egészen divatosak lettek nálunk. Mikor közeleg az idő, s az ifjuság akarva, — nem akarva kénytelen belekóstolni az uniformisos gyöngyéletbe, előbb jól kimulatja magát, búcsut vesz a civilizált életől és attól a sok szabadságtól, ami a katonaságnál ugyancsak meg van szorítva. Báljaik rendszeresen sikerülni szoktak, mert igen élénk az érdeklődés az ilyen multságok iránt.

Kéménytűzek. Csütörtökön este Bakó Lajos ügyvéd Kossuth-Lajos utczán levő emeletes házának egyik kéménye gyult ki, pénteken délután pedig dr. Lengyel Márton Deák-téri emeletes házának egyik kéménye. Mindkét helyen idejekorán eloltották a tüzet.

Nagy tifuszjárvány. Nagykárolyban ez a rettenetes betegség erősen grassál. Különösen az Ágoston és a Verbőcezi utczák vannak fertőzve, melyekben csaknem minden háznál tifuszos beteg fekszik. A rendőrség erélyes intézkedéseket tett, hogy a vész továbbterjedését megátalja.

A népkonyha jötevői. Barlich Sámuelné és Krassó Miksáné urnők 122 kor. gyűjtöttek. Mayer Salamonné 20 kor. Özv. Spigel Adolfné, Fried Emil, Fried Samu, Özv. Dr. Roseblumné 10—10 kor. Klein Vilmosné, Reiter Jakabné. Papp Géza 6—6 kor. Roóz Gyuláné, Horváth Bertalanné 5—5 kor. Bárány Samuné, özv. Markovits Elekné, özv. Hermán Mihályné, Böszörményi Emilné, 4—4 kor. Markovits Májerné, 3 kor. Oszravickiné, Menszáros Zoltán, Kölesey Jánosné, Raizinger Sándor, Mándy Bertalanné, Mátray Lajosné, Korányi János, 2—2 kor. Hérmanné, 1 kor. Beer Miklós 10 kiló rizskása.

A népkonyhán adakoztak: özv. Dr. bs. Mayer Józsefné urasszony egy díszebédet adott a népkonyha szegényeinek, az iskolás gyermekeknek még uzsonnára is jutott dió és narancs. Glück Ignác ur Ar.-megyes. 6 kor. Jungsz Árpádné 2 kor. Bettelheim Adolfné, Schréter Adolfné, Ungár Béla 1—1 koronát.

Meghívó. A „szatmárnémeti-i énekkar“ 1906. december hó 26-án, karácsony másod napján, szükségleteinek fedezésére a „Vigadóban“ hangversenynyel egybekötött jótékonycélu táncmulatságot rendez. Belépő-díj: Személyjegy 1 kor. 20 fill. Karzatjegy 50 fill. Kezete este 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. A zenét Fityi jóhírű zenekara szolgáltatja. Műsor. 1. Sir a nóta . . . (Szövegét írta: Szaboleska Mihály, zenéjét; Révfy Géza.) Előadja az énekkar. 2. Felolvasás. Tartja: dr. Glatz József ügyvéd. 3. Vígsvaivalat. Előadja: Csókás László. 4. Népdal-egyveleg. (Báthory Lajostól) Előadja az énekkar.

Elítélt kivándorlási közvetítő. Salamon Juda ungvári lakos, kivándorlásnak engedély nélkül történt közvetítése miatt a m. kir. belügyminiszternek jogerős harmadfoku ítéletével 30 napi elzárásra és 250 korona pénzbüntetésre ítéltetett.

Dinamogépkezelői tanfolyam. A kassai m. kir. állami felső ipariskolában jövő évi január hó 15-én tanfolyam nyílik meg oly gyár- vagy géptulajdonosok, gyári hivatalnokok, művezetők, mekkanikus, bádogos, lakatos és rézműves iparosok, valamint törvényesen képesített gépkezelők számára, kik az elektromos gépek és vezetékek okszerű kezelését elsajátítani óhajtják. Beiratkozhatni — 12 kor. beiratási díj lefizetése mellett — a fent jelölt napig d. e. 8—10 óráig az alulírott igazgatóságnál. Az előadások és gyakorlati demonstrációk a hétköznapok esteli és a vasárnapok délelőtti óráiban tartatnak. A tanfolyam jövő évi március hó 15-ig tart. A tanfolyam végén a hallgatók képesítő vizsgálatot tesznek, melynek alapján dinamogépkezelői bizonyítványt nyernek. Bővebb felvilágosítás az igazgatóságnál szerkezhető. Kassán, 1906. november 29-én. A kassai m. kir. áll. felső ipariskola igazgatósága

Az ujonczok bevonulása. A f. év végén besorozott ujonczok bevonulási idejét 1907. évi január 15-ére tűzte ki a hadvezetőség. — A kiszolgált katonák még visszatartott része december elején megszabadult. A januárban bevonuló ujonczok szolgálati ideje 1909. szeptember közepén telik le.

A közönség figyelmébe. A karácsonyi és újévi rendkívüli esomagforgalom ideje alatt a küldeményeknek késedelem nélkül való kezelése csak úgy biztosítható, ha a közönség a csomagolásra és címzésre vonatkozó postai szabályokat betartja. Különösen szem előtt tartandók a következők: 1. Pénzt, ékszert, más tárgyakkal egybe csomagolni nem szabad. 2. Csomagolásra faláda, vesszőből font kosár, viaszos vagy tiszta közönséges vászon, kisebb értékű és esekélyebb sulyu tárgyaknál pedig erős csomagoló papir használandó. Vászon vagy papirburkolattal bíró csomagokat, göb nélküli zsineggel többszörösen és

jó szorosan átkötni, a zsineg keresztezési pontjain pedig pecsétviasszal lezárni kell. A pecsételésnél vésett pecsétnyomó használandó. 3. A címzésnél kiváló gond fordítandó a címzett vezeték- és keresztnévnek vagy más megkülönböztető jelzésnek (pl. ifjabb, idősebb, özvegy stb.) továbbá a címzett polgári állásának, vagy foglalkozásának és lakhelyének pontos kitételére; a Budapestre és Bécsbe szóló küldemények címzírataiban ezenkívül a kerület, utca, házszám, emelet és ajtó jelzés stb. kiteendő. A rendeltetési hely tüzetes jelzése (vármegye) s ha ott posta nincs, az utolsó posta pontos és olvasható feljegyzése különösen szükséges. 4. A címet magára a burkolatra kell írni, de ha ez nem lehetséges, úgy a cím fatáblácskára, bőrda-rabra vagy erős lemezzpapírra irandó, melyet tartósan a csomaghoz kell kötni. A papirlapokra irt címeket mindig egész terjedelmében kell a burkolatra felragasztani. Felette kívánatos, hogy a feladó nevét és lakását, továbbá a címzirat összes adatait feltüntető papirlap legyen magában a csomagban is elhelyezve arra az esetre, hogy ha a burkolaton levő címzirat leesné, elveszne, vagy pedig olvashatatlanná válnék, a küldemény bizottsági felbontása után a jelzett papirlap alapján a csomagot mégis kézbesíteni lehessen. Kívánatos továbbá, hogy a feladó saját nevét és lakását a csomagban levő címzirat felső részén is kiténtesse. A csomagok tartalmát úgy a címzíraton, mint a szállítólevélen szabatosan és részletesen kell jelezni. Budapestre és Bécsbe szóló élelmiszereket illetve fogyasztási adó alá eső tárgyakat (husnemű, szeszes italok stb.) tartalmazó csomagok címzírataira, nemkülönben, az ilyen csomaghoz tartozó szállítóleveleken a tartalom, minőség és mennyiség szerint kiirandó (pl. szalonna 2 kgr., egy pulyka 3 kgr., 2 liter bor stb.) A tartalom ily részletes megjelölése a fogyasztási adó kivételése szempontjából szükséges és a gyors kézbesítést lényegesen előmozdítja.

Lokomobil- és cséplőgépkezelői tanfolyam. A kassai m. kir. állami felső ipariskolában a lokomobil- és cséplőgépkezelői tanfolyam 1907. január hó 3-án kezdődik és március hó 30-ig tart. Beiratkozhatni 10 korona beiratási díj lefizetése mellett — január hó 2-ig bármely napon d. e. 8 és 10 óra között. Rendes tanulóul felvétetnek 18-ik életévet betöltött oly kovács, lakatos, géplakatos, gépkovács és rézműves iparosok, vagy ezen szakok valamelyikében foglalkozó gyári munkások, kik magyarul írni és olvasni tudnak, jó erkölcsi bizonyítványt és ipari foglalkozásukról megfelelő okmányokat felmutatni képesek. A mennyiben a rendelkezésre álló hely megengedi, felvehetőek más önnálló iparosok, gyárosok és gazdák is, ha ugyanolyan előképzettséget igazolnak. Az előadások a hétköznapok esteli óráiban és vasárnap délelőtti mennek végbe. A tanfolyam végén a hallgatók képesítő vizsgálatot tesznek, melynek alapján a lokomobilgözgépek és cséplőgépek kezelésére jogérvényesen képesíttetnek. Bővebb felvilágosítást ad az intézeti igazgatóság. Kassán, 1906. november hó 29. A kassai m. kir. áll. felső ipariskola igazgatósága.

Végbél-,
Aranyér-,
Czukor-
betegeknek,

gyermekágyasoknak és cse-csemőknek nélkülözhetetlen. Minden tisztaságot szerető embernek feltétlen szükséges a „Zéro“ használata, mert abszolút tiszta és kellemes érzést nyer általa.

Meggátol minden horzsolást és infekciót. Használatban olcsóbb a papírnál. Kapható mindenütt „ZÉRO“ szabadalmazott vattagyár
Telefon 87-52. BUDAPEST Telefon 87-5
VII. ker., Rózsa-utoza 45. szám.

A hölgyközönség szives figyelmét felhívjuk *Unger Armin* lapunk mai számában megjelenő hirdetésére.

Pázmány Képes Naptár kapható Szatmáron a Pázmány-sajtóban. Ára 60 fillér. Tömeges megrendeléseknél kedvezményes ár. 10—25 drb. vételnél darabja 36 fill. 30—50 drb. 33 fillérbe, 60—100 drb. vételnél 30 fillérbe számítatik.

Eladó borkészleteket nagymennyiségben tart nyilván a Szatmármegyei Gazdasági Egylet titkári hivatala (Szatmár, Verbőci-utca 5.), ugyanott minta üvegek is rendelkezésre állanak.

Gazdátlan nyeremények. A legutóbb kiadott hivatalos kimutatás szerint a Jásziv sorsjegyeknél több mint 20000 olyan nyeremény van, a melyért még nem jelentkeztek, nyilván azért, mivel, e sorsjegyek tulajdonosai nem tudják, hogy sorsjegyük ki van már húzva. Így van ez a többi sorsjegynél is és mivel ezek a nyeremények elévülnek, mondhatni, hogy sok millióra menő vagyon pusztul el azért, mert a sorsjegybirtokosok nem elég gondosak, és nem járatnak megbízható sorsolási lapot. Ennélfogva, akinek sorsjegyei és egyéb értékpapirjai vannak, arra nézve rendkívül fontos egy megbízható sorsolási lapnak a járatása. Ilyenként ajánlható a „Pénzügyi Hírlap”, a melynek a sorsolási melléklapját a „Pénzügyi Utmutató”-t a nagymélt. m. kir. pénzügyminiszter mint teljesen megbízható szakközlönyt, a nagymélt. m. kir. pénzügyminiszter mint szakértelemmel és pontosan szerkesztett közlönyt hivatalosan ajánlott. A lap előfizetői a januári számmal ingyen kapják a „Pénzügyi és Tőzsdei Évkönyv”-et, amely sok hasznos tudnivalón kívül, tartalmazza a kezdettől fogva az 1906 év végéig kihuzott, de kifizetés végett bemutatni elmulasztott sorsjegyek, kötvények és záloglevelek hiteles kimutatását, úgy, hogy e könyvből bárki azonnal megláthatja, ki van-e a sorsjegye huzva, vagy nincs. A „Pénzügyi Hírlap” előfizetési ára egy évre a Pénzügyi Utmutatóval és a Pénzügyi és Tőzsdei Évkönyvvel együtt 5 korona, amely postautalványon küldendő be a kiadóhivatalba, VII., Kerepesi ut 44. szám.

Színház.

December 11-én kedden a „*Lovag urat*”, 12-én Szerdán pedig a „*Koldusgrófot*” játszották. E darabok szatmári előadásáról már előbbi bírálataimban megemlékeztem.

Csütörtökön színházunkban először került színre Guthi bohózata: „*A mádi zsidó*”. A darab teljesen jelentéktelen, elhibázott alkotás: komoly kritikára nem is érdemes. Alakjai komikusak akarnak lenni; az igazi komikuma azonban abban rejlik, hogy a szerző talán azt hiszi, hogy ezek az alakok, tényleg komikusak, holott valójában unalmas figurák. — Egyedül az a pár szép zeneszám érdemes a dicséretre, amit Barna Izsó komponált a darab számára.

A czim szerep személyesítőjének nagy művésznek kellene lennie, hogy lehetetlen szerepében valamit produkáljon. *Tábori* alakításában nem volt meg ez a művészet. *Barna Mariska* ügyes volt, a második felvonásbeli panama kuplé elénekléséért sok tapsot kapott. A többi szereplő közül kiemelem még *Tihanyit*, ki ezuttal is szokott otthonosságával és biztonságával mozgott a szimpadon.

Pénteken zónaelőadásban ment a „*Kati bácsi*” telt ház előtt. Magának a darabnak nem nagy irodalmi értéke van s csak élükre állított helyzetkomikumain és erősen párizsi ízű, mosdatlan ezélszásain nevetett jóízűen a közönség, kiváltképen a legmagasabb körökben. Kitűnőek voltak *Barna Mariska*, *Tihanyi*, *Kiss Miklós*, jók voltak *Fabián Linka*, *Tisztai*. A többiek nem tudták szerepüket, amin nem is nagyon esodálkozunk, hiszen félhelyárak mellett ez is elég, amit azonban Kis Jenő produkált a hypnotizáló orvos szerepében, az megdöbbentő volt a szemléltőre. A helyzet súlyosságát csak az enyhítette, hogy nem sok szerepe volt. Azonban daczára e fiatalembernek, a közönség jól mulatott.

Szombaton és vasárnap *Lehár* új operettjét a „*Vig özvegy*”-et mutatták be színházunkban. A jónévű zeneszerző új darabja elé nagy várakozással nézett közönségünk s a darab tényleg megfelelt a hozzáfűzött várakozásnak. A „drótostót” komponistáját ezuttal sem hagyta eserben invenciója s az operette partitúráját szebbnél-szebb zeneszámokkal tarkította. Diadalmasan hangzott fel lépten-nyomon a könnyed, fülbemászó operettzene s mindkét este több énekszámot s táncot kellett a szereplőknek a közönség kívánságára megismételniök. Ami a szöveget illeti, az bizony tucatmunka, de legalább a jobb fajtából való s általában véve elég érdekes.

A szereplők kedvvel és igyekezettel játszottak. A *Komáromi* Gizella játéka iránti elismerés már szinte sablonossá válik — róla ezuttal is azt irhatom, amit eddig már több ízben — éneke s játéka egyaránt kifogástalan volt. A címszerepet minden tekintetben elismerésre méltóan személyesítette. *Partne-*

rének *Tihanyinak* tehetsége Daniló gróf szerepében szintén kitűnően érvényesült. Kedves jelenség volt *Barna Mariska*, (Valeucienne) aki mindig grációzitással játszik. Kár, hogy hangterjedelme nem áll arányban játéktudásával. *Barna Andornak* ellenkezőleg tiszta tenorhangját s gyönyörűen előadott énekszámait kell megdicsérni, míg játékaival nem lehetünk tökéletesen megelégedve. *Tisztai* és *Tábori* a komikus szerepeket, ha nem is kitűnően, de elfogadhatóan alakították. Csinos s ügyes volt a harmadik felvonásban a *Barna Mariska* vezetése alatt táncoló négy kis grizett.

IRODALOM.

Kis-Pajtás. Katholikus gyermeklap. Megjelent a Kis Pajtás mutatószámára, mely a hozzáfűzött várakozásokat is örömminkre tulszárnyalta. Szepessy László, a lap szerkesztője és T. Pelikán Krizsó, társszerkesztő és kiadó, olyan ideális gyermekujtságot állítottak össze, hogy a legméltóbb társként áll a Kis Pajtás, a Zászlónk és Nagyasszonyunk mellé, melynek előiskolájává óhajtkák tenni. Az ideai katolikus nagygyűlés égg óhajának a legteljesebb mértékben tesz eleget a Kis Pajtás. Külső kiállítására is igen esmet. A legmelegebben ajánljuk olvasóinknak. Még azt emeljük ki, hogy a legolesőbb gyermeklap. Egész évre 6 korona, félévre 3 korona. Kiadó hivatala: Budapest, VII., Csömöri-ut 16. II. em. Szerkesztősége: Budapest, VIII., Mária-utca 18. I. em. 24. Az előfizetés a kiadóba, a cikkek a szerkesztőségbe küldendők.

„Pázmány-sajtó” (Püspöki nyomda) Szatmár.

MEGJELENT A „PÁZMÁNY KÉPES NAPTÁRA”

az 1907. évre.

Kiadja a Pázmány-sajtó könyvnyomda Szatmáron és megrendelhető bármely könyvkereskedés által is.

A „Pázmány Képes Naptára” az irodalom jeles tollu munkásai által van szerkesztve, mely körülmény biztosítékot nyújt, hogy naptárunkat örömmel fogja lapozgatni az olvasó. Kiállítására pedig kifogástalan lesz, 25—30 szép aczélmetszetű kép fogja díszíteni. Bolti ára 60 fillér lesz, melyből csoportos megrendelésnél a Pázmány-sajtó könyvnyomda Szatmáron a következő kedvezményt nyújtja:

10— 25 drb vételnél darabját 36 fillérbe
30— 50 drb vételnél darabját 33 fillérbe
60—100 drb vételnél darabját 30 fillérbe

számítjuk bérmentes küldéssel.

Tisztelettel

„Pázmány-sajtó”

(püspöki nyomda)

Szatmár.

„Pázmány-sajtó“

könyvkiadóhivatalában

kaphatók

az alant jelzett művek:

Dr. Ratkovszki S.: 20 exhortatiói

a munkácsi állami főgimnázium ifjúságához kaphatók 2 koronáért a Pázmány-sajtóban. — Érdemes e munkát elolvasni már csak a kritikai érzék fejlesztése szempontjából is. A nyilvános bírálat nem jut vele szegeletre. Némelyek atomokra zúzzák, mások a felhőkbe emelik.

Szent József imakönyv.

Összeállította Dr. Haiczl Kálmán garamszentbenedeki plebános, lelkész. Ezen imakönyv magában foglal imákat és elmelkedéseket az év minden napjára, előkészítést a gyónási és áldozási ájtatosságra. Ára csinos vászonkötésben 1 kor. 40 fillér. Bérmentes küldéssel 1 kor. 50 fillér.

Elemi szertartástan.

Írta: Ekkel Lajos rónaszéki plebános. Elemi népiskolai használatra. Kis 8°-as alak. Ára füzve 60 fillér.

A házasság hármassáldása.

Kézi könyv, jegyesek előkészítésére és házasok számára. Német szerzők nyomán írta Haugg Leo plebános. Kis 8° alak. Terjedelme 6 iv. Ára füzve 80 fillér.

Utmutatás a lelkibéke megszerzésére.

Írta: Lehen atya, fordította Sarmaságh Géza. E művet mely eredeti francia alakjában 4, német szövegében 12 kiadást ért meg, második és javított magyar kiadásban bocsátottuk az istenes életre törekvő buzgó lelkek szolgálatára, miután a első magyar kiadás teljesen beváltá azon reményeket, melyeket hozzá a megrendelők fűztek, mit bizonyítanak az elismerő nyilatkozatok s a mű gyors elterjedése. 31 iv. Ára füzve 3 kor., kötve 3 kor. 60 fillér.

A Colosseum vértanui.

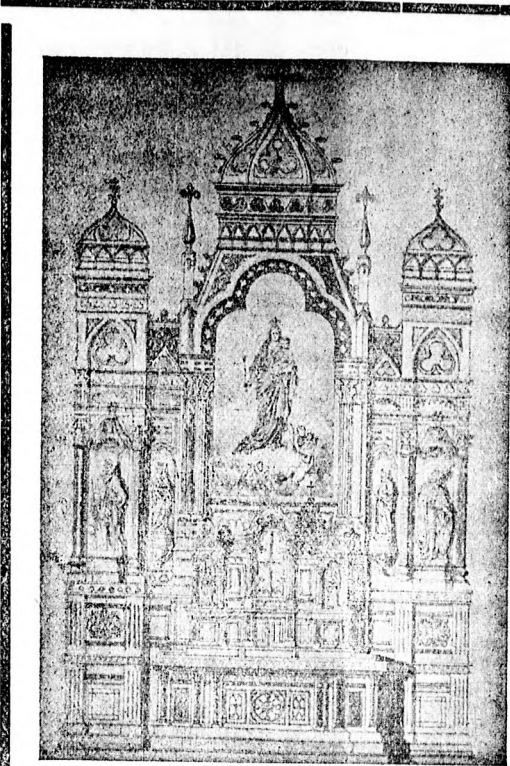
Képek a római amphiteatrum történetéből. Írta O' Reilly apostoli hithirdető, fordította Matyaczko Teodor kanonok. Kiválóan érdekes olvasmány 29 iv, 8°. Füzött példány ára 2:40 K., kötve 3:20 korona. A pénz előleges beküldése után bérmentve.

Esketési beszédek.

Idegen szerzők nyomán átdolgozta dr Irinyi Tamás theol. tanár. A szatmári ft. egyházmegyei hatóság jóváhagyásával. 8°-ad rét alak, 29 iv. Ára füzve 4 kor. Kötve 5 kor.

Rövid Halotti beszédek,

különböző alkalmaakra — Idegen kútfők után átdolgozta a szatmári egyházmegye két áldozó papja. A szatmári főtit. egyházmegyei hatóság jóváhagyásával. Második, tetemesen bővített kiadás, 8° alak, 12 iv. Ára füzve 1 kor 50 fill., kötve 2 kor.

SZABÓ SÁNDOR

szobrász, aranyozó és oltárkészítő
SZATMÁR, Bátorhy-utca 18.

Elvállalok új oltárok, szószékek, szentsírok, szent szobrok készítését kőből, fából vagy imitációból.

Régi munkák felújítását mérsékelt árak mellett készítek

Új oltárképeket hírneves festőművészek közreműködésével állítom elő. Műtermemben kész templom- és szoba-díszek vannak raktáron.

Továbbá e helyen is felhívom a Főtisztelendő urak szíves figyelmét a műtermemben készletben levő stáció-dombornú képek megtekintésére.

Költségvetéssel, rajzokkal díjmentesen szolgálok.

Az ügy könnyebb elintézése céljából saját költséggel utazom bárhova.

Az aranyozás tiszta Katalin arannyal történik.

Kiváló tisztelettel Szabó Sándor.

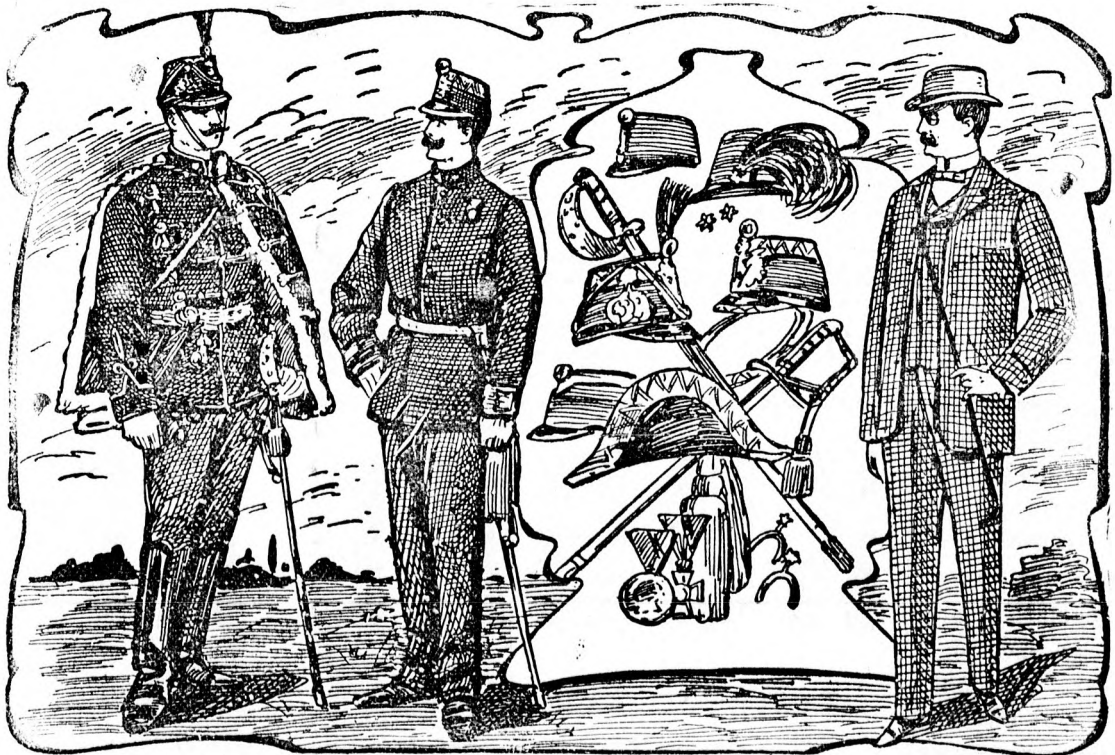

INGLIK JÓZSEF

polgári-, papi- és egyenruha-üzlete

Városház-épület. Szatmáron, Deák-tér.

Több egyenruházati intézet szerződött szállítója.

Készít mindennemű *polgári öltönyöket, papi reverendákat*: mindennemű öltöny készítésnél a fősúlyt az *elegáns szabás és finom kivitelre* fektetem, a mellett teljes kezességet vállalok szállítmányaim valódi színe és tartósságáért.

Állandó nagy raktár honi és angol gyártmányú szövetekben. Elsőrangú egyenruházati és hadi felszerelési intézet. Üzletem *nagy forgalma* által áruimat *olcsóbb ár mellett szállíthatom*, min bármely más cég.

Átalakítások gyorsan és olcsón eszközöltenek.

Kérem ennél fogva engem becses megrendeléseivel megtisztelni, biztosítom, hogy a legesekélyebb megrendelésnél is a legnagyobb megelégedésére fogok szolgálni.

INGLIK JÓZSEF,

szabómester.

Az alábbi elsőrangú cizéket a bevásárlásoknál és megrendeléseknél mélyen tisztelt olvasóinknak különös figyelmébe ajánljuk.

Van szerencsénk felhívni a t. vevő közönség figyelmét az őszi és téli idényre érkezett bel- és külföldi gyapju - szöveteinkre, melyekből 25 frttól kezdve igen jó öltönyt készítünk mérték szerint.

KLEIN ÉS TÁRSA
polgári és egyenruha szabó, SZATMÁR

Néhma Ferencz óras ékszerész és látszerész üzlete
Deák-tér 27. Szatmár, (Vécsey-ház.)

Jó László elhalálása folytán egyedüli keresztény ékszerész.
Megbízható kiszolgálás! Pontos javítás!
Csakis fémjelzett arany- és ezüst áruk.
Fali- és zsebórák 2 évi jótállással.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Magas foku denaturált szesz 1 l. 58 fl. Pormentesítő olaj 1 l. 80 fl.

OLCSÓBB MINT BÁRHOLI!

Győry Károly üveg porcellán kereskedése Szatmár, Deák-tér
Üveg, tükrök, porcellán lámpa, evőeszközök, patent befőttes üvegek fémzárral. Képkerekek (secesios, antik, és barokk rájá) a legtartósabb mosható aranyozással. Épület üvegezéseket vidéken is elvállalok. Nagyobb bevásárlásoknál tetemes engedményt adok.

Tisztelettel Győry Károly.

Csillár petroleum 1 l. 44 fillér. — — — — — Piroleum 1 l. 48 fillér

Kocsi tulajdonos urak figyelmébe!

BENYÓ ANDOR kocsigyártó
Szatmár, Kossuth Lajos-utca 12.
(Régi kisváros háza.)

Uj kocsikat raktáron tart, ócskákát becsereél, lagoonásért és posztóért jótállást vállal.

LEGSZOLIDABB SZABOTT ÁRAK!

ÉRTESETÉS!

Van szerencsém a n. é közön-ér szíves tudomására hozni, hogy a közölgő idényre cserép-, porcellán-színes és majolika KÁLYHÁKHOZ takaréktűzhelyek, fűdőkádad és porcellán fayans falburkolatokhoz szükséges lemezekkel raktáramat gazdagon berendeztem és pedig azért, hogy a késő őszi sürgőseket halasztásokat és panaszokat kikérülhessem.

Elvállalok bármily nagy szabású épületberendezéseket, jó, olcsó és kellő szakértelemmel előállított munkáimért felelősséget vállalok. Üzletem 10 évi fennállása és fokozódó fejlődése tekintetben nem biztosított nyu t. Kazinczy-utca 10. sz. a. levő és ugyancsak 10 éve fennálló **bazár** üzletemet minden kigondolható áruval dusan berendeztem úgy, hogy a mélyen tisztelt közönség nálam minden szükségletét a legolcsóbb árban beszerezheti.

A t. közönség pártfogását kérve vagyok teljes tisztelettel:

Blatniczky István.

Ócska kályhák átrakása és javítása elvállaltatik

Prágai és kassai sonka. Friss főlvágatok, sajtok, halak nagy választékban.

FÓGEL KÁROLY
fűszer-, bor-, tea-rum- és esemegék különlegességek üzlete
Deák-tér 4. sz. SZATMÁR, Főposta épület.

Kapulusz Testvérek likörgyárosok különleges likőrei.
Ratafia, Jarzebnika, Dereniowka, Kuntuszowka, Litweska, stb. főraktára.

Kávékban nagy választék. 1 kiló 1 frt 10 kt.-tól feljebb. 5 kiló vételnél franco küldöm. — Nagyterjedelmű árjegyzékem kívánatra megküldöm.

Fógel Károly.

Eredeti töltésben tápmalátásóra a legjelesebb egyetemi Schätz J. tanáraink által van ajánlva mint leg táplálóbb. — — — — — 1 üveg ára 18 kr.

Uj ruhaüzlet! = Legolcsóbb bevásárlási forrás!

KORAI ÁRMIN

teljesen friss és dusan felszerelt férfi-, női- és gyermekruha raktára Szatmár, Deák-tér 21.

Megérkeztek az őszi és téli idényre a hazai és külföldi különlegességek.
Bámulatos olcsó árak!

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás!

Férfi-öltönyök legjobb és legtartósabb szövetből	Legujabb divatu női szőrmespenzerek mindenféle színben.	Leányka tavaszi és téli kabátok	Svéd bőr gazdász és automobil kabátok.	Ferencz József smoccink szalon-ruhák.	Legujabb divat-szabásu női fekete és színes hosszú és rövid kabátok	Eső-köpery, felöltő és átmeneti kabátok.	Legtartósabb zsolna-brassói szövetből iskolaöltönyök.	Biber, bizám, illisz és szilckin bélésű városi bundák.	Erdelyi, farkas-és róka bélésű utazó-bundák.	Bricses lovagló csizma-nadrágok.
--	---	---------------------------------	--	---------------------------------------	---	--	---	--	--	----------------------------------

Gyermek korcsolya hosszú és rövid téli kabátok.
Legujabb szabásu awat nadrágok.
Szabadalmazott 27866. Gentri Nauzen lord-kabátok.
Hosszu és rövid asztrachán Wekerle téli kabátok